

PANKKIBAROMETRI III/2018

Sisällysluettelo

1 Kotitaloudet.....	3
2 Yritykset.....	6

Pankkibarometri

Finanssiala ry (FA) kysyy neljännesvuosittain Pankkibarometrin avulla pankinjohtajien käsityksiä ja odotuksia luotonkysynnän ja eri sijoitusmuotojen kehityksestä. Barometri toteutetaan nettikyselynä.

Vastaajina on muun muassa pankin- ja konttorinjohtajia, konttorien esimiehiä ja luottopäälliköitä. Barometrikysely lähetetään seuraaville pankeille: Nordea, OP Ryhmä, Danske Bank, Aktia Pankki, Handelsbanken, Säästöpankkiryhmä, POP Pankki -ryhmä, Ålandsbanken, Oma Säästöpankki, Hypo ja SEB. Vastaajien lukumäärät vastaavat pääpiirteissään pankkien markkinaosuuksia Suomessa.

Pankkibarometriin III/2018 saatiin yhteensä 67 kpl vastauksia, joista 36 kpl oli yritysasiakkaista vastaavilta pankinjohtajilta ja 31 kpl henkilöasiakkaista vastaavilta pankinjohtajilta.

Raportissa tulokset esitetään saldolukuina tai prosenttiosuuksina kaikista vastaajista. Saldoluvut lasketaan vähentämällä positiivista kehitystä ennakoivien vastausten prosenttiosuudesta negatiivista kehitystä ennakoivien vastausten prosenttiosuus. Luotonkysynnän kehitystä kuluvalle ja seuraavalle vuosineljänneksellä koskevissa kysymyksissä vertailukohtana on vuotta aiempi vuosineljännes.

Lisätietoja: johtava asiantuntija Elina Erkkilä, puh. 020 793 4258

Tiivistelmä

Finanssiala ry:n tuoreen Pankkibarometrin mukaan kotitalouksien luotonkysyntä on selvästi viime vuoden vastaavaa ajankohtaa vilkkaampaa ja kysynnän odotetaan myös jatkuvan vahvana. Etenkin oman asunnon hankintaa ja remontointia varten kysytään luottoa. Sen sijaan sijoitustoimintaa varten otettujen lainojen kysyntä on laimeampaa verrattuna edellisiin barometrikyselyihin.

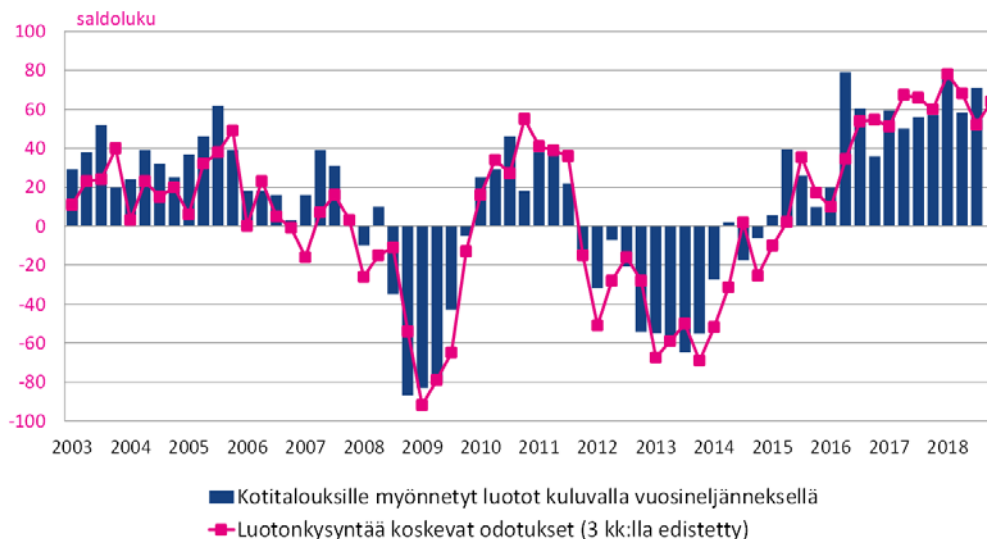
Yritysten luotonkysyntä on arvioiden mukaan viime vuotta vilkkaampaa, mutta kasvu näyttää kuitenkin taittuneen alkuvuoteen verrattuna. Luotonkysynnän odotuksia kuvaavat vastaukset kertovat samasta ilmiöstä: kysynnän odotetaan jatkuvan viime vuoteen nähden vilkkaana, mutta laimentuvan kuitenkin edelliseen kyselyyn verrattuna.

Kotitaloudet ovat edelleen kiinnostuneita sijoittamisesta. Osake- ja osakerahastosijoitusten suosio on tällä hetkellä vahvinta. Myös asunto- ja kiinteistösijoittaminen kiinnostaa. Barometrikysely III/2018 tehtiin elo-syyskuun vaihteessa.

1 Kotitaloudet

Pankkibarometrin vastaajat arvioivat, että kotitalouksien luotonkysyntä on heinä-syyskuussa ollut selvästi viime vuoden vastaavaa ajankohtaa vilkkaampaa (kuvio 1.). Luotonkysyntää kuvaava saldoluku nousi 71 pisteeseen edellisen kyselyn 58 pisteestä. Yksikään vastaajista ei arvioinut kysynnän olleen viime vuotta laimeampaa. Saldoluku on pysynyt jo lähes kolme vuotta yhtäjaksoisesti pitkän aikavälin keskiarvonsa¹ (+17) yläpuolella. Kotitalouksien luotonkysynnän odotetaan myös jatkuvan vuoden lopulla viime vuotta pirteämpänä. Luotonkysynnän odotuksia kuvaava saldoluku parani 64 pisteeseen edellisen kyselyn 52 pisteestä.

Kuvio 1. Kotitalouksien luotonkysyntä kuluvalle ja seuraavalla vuosineljänneksellä

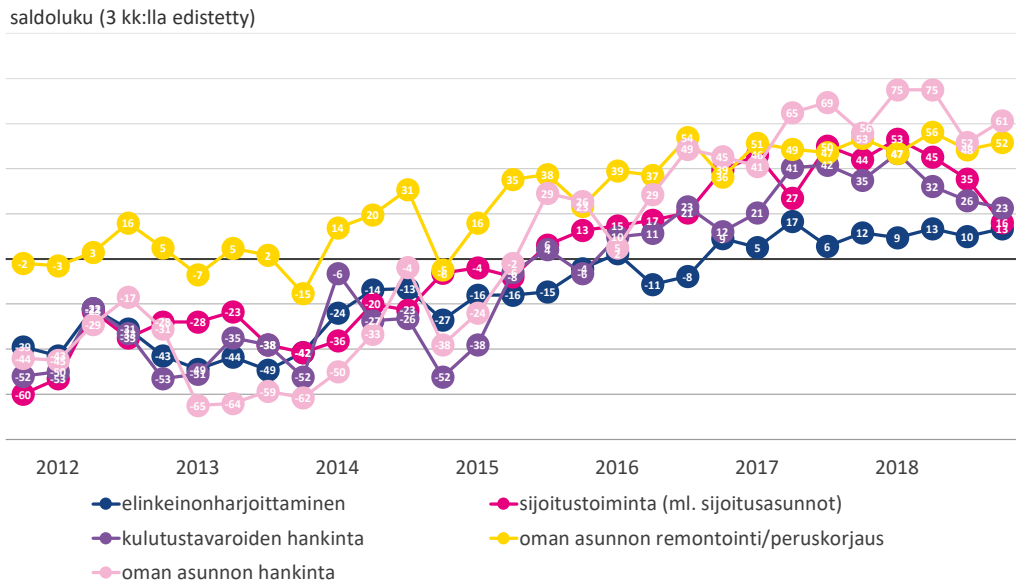

Luotonkysynnän odotetaan vilkastuvan loppuvuonna etenkin oman asunnon hankintaa varten (kuvio 2.). Kysynnän supistumista ennakoi vain pieni osa vastaajista. Myös asunnon

¹ Vuosien 1997–2018 keskiarvo

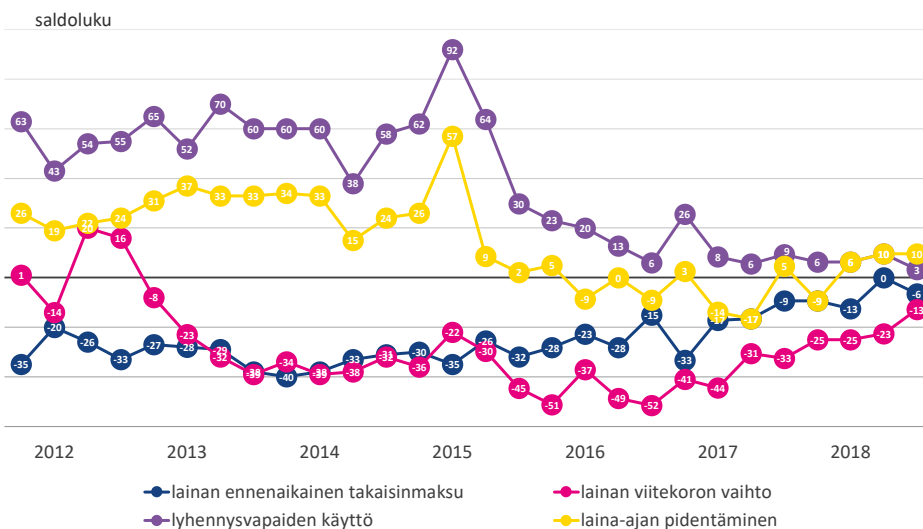
remontointia ja peruskorjausta varten kysytään lainaa viime vuotta selvästi enemmän. Sen sijaan sijoitustoiminnan luotonkysynnän saldoluku on heikentynyt vuoden mittaan, vaikka se edelleen on positiivinen. Tähän lienee osaltaan vaikuttanut taloyhtiölainoista käyty julkinen keskustelu.

Kuvio 2. Odotukset kotitalouksien luotonottohalukkuudesta luoton käyttötarkoituksittain seuraavalla vuosineljänneksellä

Erialaisten lainanhoidon joustomahdollisuuksien käyttö kotitalouksien keskuudessa on melko vähäistä tällä hetkellä (kuvio 3). Lyhennysvapaita ja laina-ajan pidennystä kysytään hieman viime vuotta enemmän, mutta varsinainen buumi näyttää jääneen taakse. Lainan viitekoron vaihto ei ole ollut kovin suosittua pitkään aikaan.

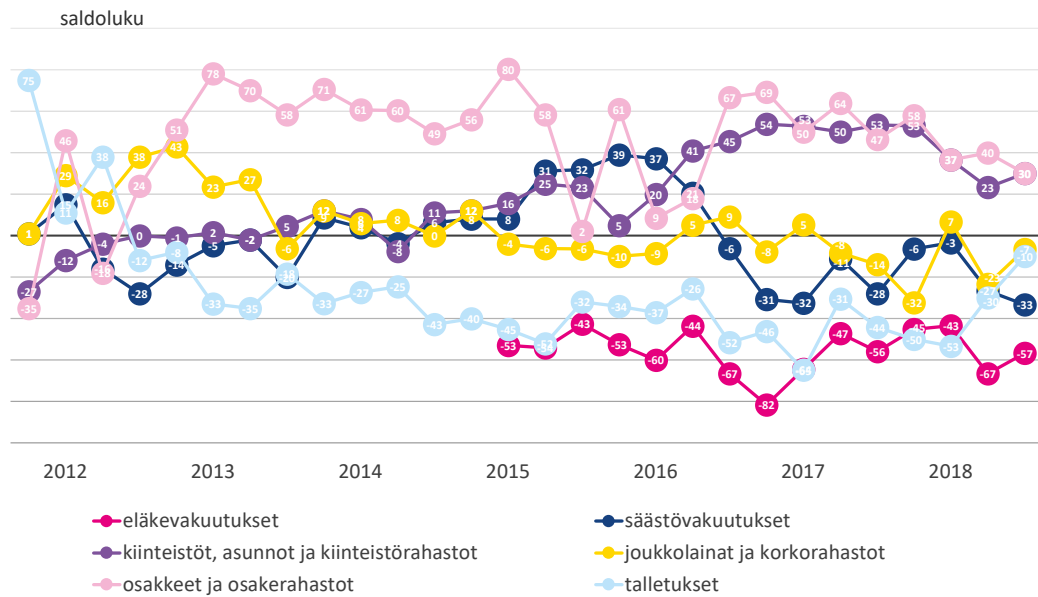
Kuvio 3. Joustomahdollisuuksien käyttö kotitalouksien lainanhoidossa tällä hetkellä

Eri sijoitusvaihtoehdoista osakkeiden ja osakerahastojen sekä asuntojen ja kiinteistörahastojen suosion arvioidaan kasvavan eniten tällä hetkellä kotitalouksien keskuudessa (kuvio 4).

Eläke- ja säästövakuutusten suosio on jo pidemmän aikaa ollut hyvin laimeaa, eikä yksikään vastaajista odota niiden suosion olevan kasvussa. Korkosijoitusten, kuten talletusten ja korkorahastojen, suosio on viime vuotta laimeampaa, mutta saldoluviut paranivat kuitenkin edellisestä barometrikyselystä.

Kuvio 4. Eri sijoituskohteiden suosio kotitalouksien keskuudessa tällä hetkellä

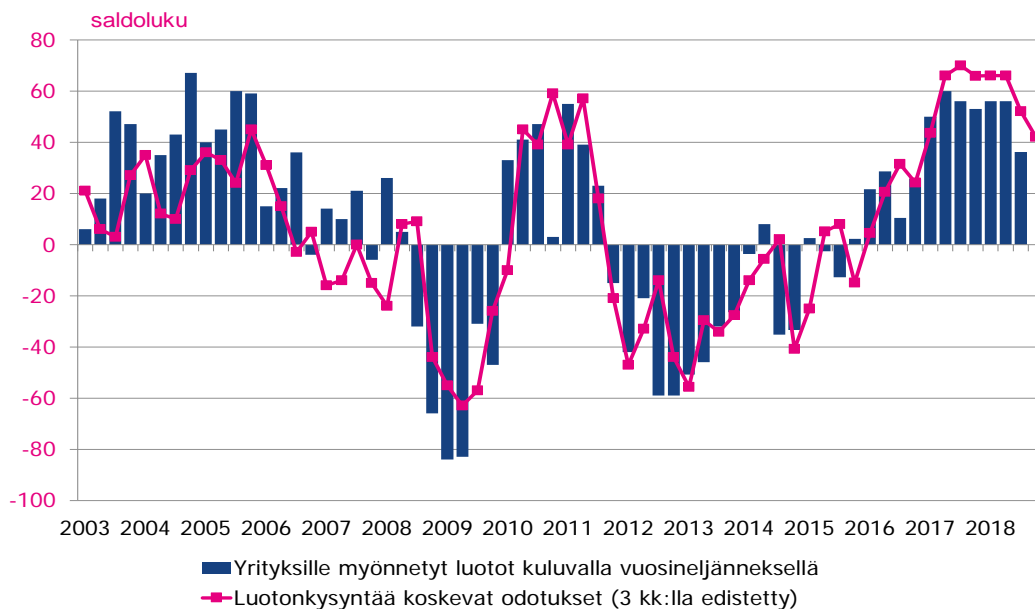

2 Yritykset

Pankkibarometrin vastaajat arvioivat, että yritysten luotonkysyntä on viime vuotta vilkkaampaa, mutta kasvun arvioidaan kuitenkin laimentuneen edellisestä kyselyssä (kuvio 5.). Nykyistä luotonkysyntää kuvaava saldoluku laski 36 pisteeseen edellisen kyselyn 56 pisteestä. Saldoluku on kuitenkin edelleen selvästi pitkän ajan keskiarvonsa (15)² yläpuolella.

Luotonkysynnän odotetaan myös jatkuvan vilkkaana vuoden lopulla, mutta laimenevan suhteessa edelliseen kyselyyn. Odotuksia kuvaava saldoluku laski 42 pisteeseen edellisen kyselyn 52 pisteestä. Yhä useampi vastaajista arvioi luotonkysynnän pysyvän ennallaan verrattuna viime vuoden vastaavaan ajankohtaan. Luotonkysynnän vähenemiseen uskoo kuitenkin vain 8 prosenttia vastaajista.

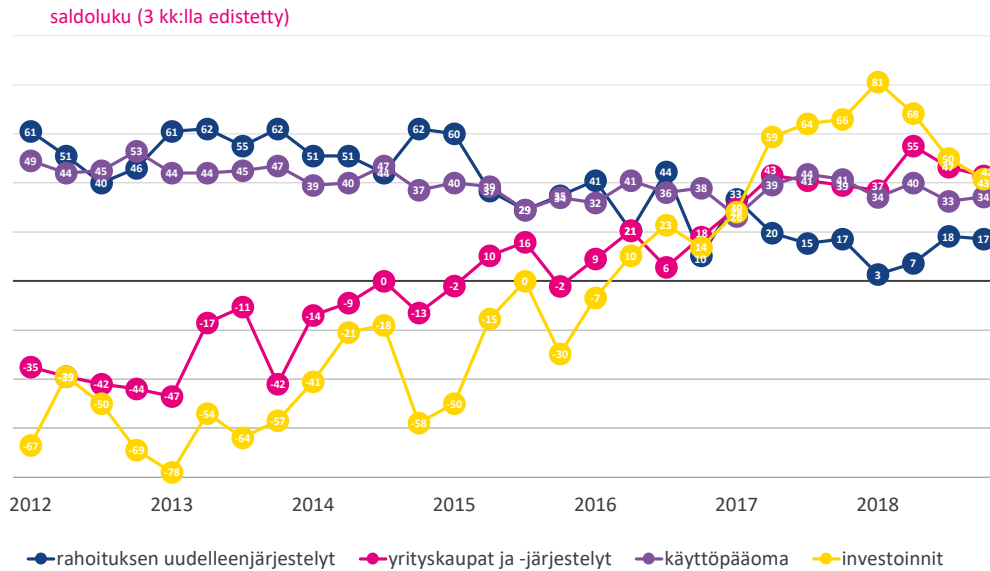
Kuvio 5. Yritysten luotonkysyntä kuluvalle ja seuraavalla vuosineljänneksellä

Kaikkia käyttötarkoituksia varten otettujen lainojen kysynnän odotetaan olevan kasvussa verrattuna viime vuoden vastaavaan ajankohtaan (kuvio 6.). Investointeja varten otettujen luottojen kysynnän saldoluku on tippunut kuitenkin koko vuoden ajan ollen nyt 42 pistettä. Entistä useampi vastaajista arvioi investointilainakysynnän säilyvän ennallaan. Kuitenkin vain kolme prosenttia vastaajista arvioi, että luotonkysyntä tulee laimenemaan vuoden lopulla.

² vuosien 1997–2018 keskiarvo

Kuvio 6. Odotukset yritysten luotonottohalukkuudesta käyttötarkoituksittain seuraavalla vuosineljänneksellä

Pankkibarometrin vastaajien mukaan yritysten keskeisimmistä rahoitusmuodoista tällä hetkellä kasvavat kaikki muut rahoitusmuodot paitsi julkisten toimijoiden, kuten Finnveran ja Tekesin, sekä työeläkeyhtiöiden tarjoama rahoitus (kuvio 7.). Voimakkaimmin kasvussa on joukkorahoitus ja pankkiluottojen kysyntä. Joukkorahoitus muodostaa kokonaisuuden kannalta kuitenkin vasta hyvin pienen osan yritysten kokonaisrahoituksesta Suomessa.

Kuvio 7. Eri rahoitusmuotojen käytön kehitys tällä hetkellä yritysten keskuudessa

